

Co přináší nový zákon o zadávání veřejných zakázek?

Author: David Fechtner | Published: 31.05.2016

Zadavatel nebude do budoucna tolik svázán při posuzování kvalifikace uchazečů o veřejnou zakázku. Případné nedostatky v dokumentaci prokazující splnění podmínek způsobilosti (kvalifikačních předpokladů), bude zadavatel schopen „řešit“. Například ustanovení § 46 ZZVZ dává zadavateli možnost požadovat od účastníků zadávacího řízení „údaje, doklady, vzorky nebo modely“ k doplnění či objasnění předložené nabídkové dokumentace. Uchazečům tak může být dána možnost napravit případné nedostatky v jejich nabídkách.

ZZVZ omezuje možnost doplnění nabídek pouze v tom rozsahu, ve kterém jsou chybějící údaje, doklady, vzorky nebo modely předmětem hodnocení. Dle ustanovení § 75 ZZVZ je pak zadavatel oprávněn důvod pro vyloučení účastníka zadávacího řízení vůbec neuplatnit, i když tento nesplnil podmínky základní způsobilosti, a to tehdy, pokud by vyloučení účastníka znemožnilo zadání veřejné zakázky v předmětném zadávacím řízení a zároveň naléhavý veřejný zájem (zejména veřejné zdraví nebo ochrana životního prostředí) vyžaduje plnění předmětné veřejné zakázky.

Vyloučení ze zadávacího řízení

Na druhou stranu nelze nezmínit, že zadavatel bude napříště oprávněn uchazeče o veřejnou zakázku z řízení vyloučit, přestože tento prokázal splnění základní, profesní, ekonomické a technické kvalifikace a jeho nabídka neobsahuje žádné formální nedostatky. Zadavatel bude například oprávněn vyloučit uchazeče ze zadávacího řízení, pokud „došlo ke střetu zájmů a jiné opatření k nápravě není možné“ (viz § 48 odst. 5 písm. b) ZZVZ). Co bude považováno za střet zájmů, však není zákonem (a ani důvodovou zprávou) blíže určeno. Prozatím proto nelze zcela vyloučit, že za střet zájmů by mohlo být považováno také podnikání ve stejném oboru jako zadavatel. Určité vyjasnění snad přinese manuál k ZZVZ připravovaný v současné době Ministerstvem pro místní rozvoj, který by měl společně se ZZVZ představovat podrobného průvodce zadávacím řízením.

Zadavatel bude oprávněn vyloučit uchazeče o veřejnou zakázku také tehdy, pokud se uchazeč v posledních třech letech dopustil závažných nebo dlouhodobých pochybení při plnění dřívějšího smluvního vztahu se zadavatelem zadávané veřejné zakázky, nebo jiným veřejným zadavatelem (viz § 48 odst. 5) písm. d) ZZVZ).

Změna závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku

Další významná změna se týká „víceprací“. Vícepráce nebudou nadále (až na některé výjimky) předmětem jednacích řízení bez uveřejnění, ale „změnou závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku“ ve smyslu ustanovení § 222 ZZVZ. Dle ZZVZ bude možné bez dalšího změnit závazek ze smlouvy na veřejnou zakázku, pokud tak nedojde ke změně celkové povahy veřejné zakázky a hodnota změny bude:

- nižší než je finanční limit pro nadlimitní veřejné zakázky (viz nařízení vlády číslo 77/2008 Sb., o stanovení finančních limitů pro účely zákona o veřejných zakázkách); a
- nižší než 15 % hodnoty původní veřejné zakázky na stavební práce (10 % v případě veřejných zakázek

na služby nebo dodávky; u více změn je přitom rozhodný součet hodnot všech těchto změn).

Za podstatné se nebudou považovat ani nezbytné změny závazku, které si vyžádaly okolnosti, které nemohl předvídat ani zadavatel jednající s náležitou péčí, pokud nedojde ke změně celkové povahy veřejné zakázky a cenový nárůst překročí 50 % původní hodnoty veřejné zakázky (u více změn je rozhodný součet hodnot všech těchto změn).

Za podstatnou změnu smlouvy na veřejnou zakázku nebudou považovány ani dodatečné stavební práce, služby nebo dodávky od dodavatele původní veřejné zakázky, pokud:

- nebyly zahrnuty v původním závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku;
- jejich potřebu nemohl předvídat ani zadavatel jednající s náležitou péčí;
- jsou nezbytné;
- změna dodavatele není možná nebo by zadavateli způsobila značné obtíže nebo výrazné zvýšení nákladů; a
- cenový nárůst nepřekročí 50 % původní hodnoty závazku (u více změn je rozhodný součet hodnot všech těchto změn).

Zde je třeba upozornit na skutečnost, že „původní hodnotou“ ve výše uvedeném smyslu se rozumí cena sjednaná ve smlouvě na veřejnou zakázku snižená o hodnotu stavebních prací, služeb nebo dodávek, které nebyly realizovány („méněpráce“). Pokud bude zadavatel sčítat „vícepráce“ bez ohledu na případné „méněpráce“, nesmí hodnota všech „víceprací“ přesáhnout 30 % ceny sjednané ve smlouvě na veřejnou zakázku v době jejího uzavření (viz § 222 odst. 9 ZZVZ).

Dozor nad dodržováním zákona

Za neméně významnou pak lze považovat také novou úpravu dozoru nad dodržováním ZZVZ. Na první pohled v tomto ohledu ZZVZ přináší pouze nepatrné změny (například v délce některých lhůt (viz např. § 242 odst. 4 ZZVZ), nebo nové úpravě doručování prostřednictvím datových schránek (viz § 211 odst. 6 ZZVZ)). Na druhý pohled je však patrné významné posílení role námitkového řízení. Zadavatelé budou povinni svá rozhodnutí o námitkách podrobně a srozumitelně odůvodnit a v případě, že tak neučiní, bude Úřad pro ochranu hospodářské soutěže jejich rozhodnutí o námitkách rušit pro nepřezkoumatelnost (viz § 263 odst. 5 ZZVZ). Z pohledu ZZVZ takovém případě platí, že okamžikem nabytí právní moci příslušného rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, byly podány nové námitky s totožným obsahem. Na „nové / opakované“ námitky se přitom opět váže zákaz uzavřít smlouvu na veřejnou zakázku (viz § 246 ZZVZ). Zadavatelé, kteří svá rozhodnutí o odmítnutí námitek řádně neodůvodní, tak nebudou fakticky schopni zadávací řízení dokončit.

Za zmínku stojí také nově zavedený správní poplatek za podání podnětu k zahájení správního řízení ve výši 10.000,- Kč. Zcela bezplatný přezkum ze strany Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže tak již nebude možný.

Autor působí jako advokát v advokátní kanceláři bnt attorneys-at-law.

31.05.2016 08:31, David Fechtner